

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 643

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu
(1/948)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/948 Esas Numaralı Tasarının**
 - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı3
 - Gerekçesi3
- **Dışışleri Komisyonu Raporu5**
- **Tasarı Metni8**
- **Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin8**
- **Mutabakat Zaptı Metni9**

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-1002-3001

10/7/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 2/7/2014 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/948)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GEREKÇE

Geçtiğimiz 10 yılı aşkın süredir Ülkemiz ile Azerbaycan arasında birçok alanda olduğu gibi enerji alanında da stratejik ve ekonomik öneme haiz projeler geliştirilmiş ve halen geliştirilmeye devam etmektedir. Bu kapsamda petrol ve doğal gaz boru hatları özelinde, Ülkemizin doğu-batı enerji koridoru konsepti çerçevesinde Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı ve Bakü-Tiflis-Erzurum Doğal Gaz Boru Hattı başarılı bir şekilde inşa edilerek işletmeye alınmış, Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesinin hayata geçirilmesi için gerekli olan hukuki, teknik ve ticari altyapının tesisi 26 Haziran 2012 tarihinde imzalanan anlaşmalar ile oluşturulmuştur.

Azerbaycan ile 2001 yılında imzalanan Hükümetlerarası Anlaşma, Azerbaycan'ın Şahdeniz Sahasının 1'inci aşamasının geliştirilmesine ve böylelikle doğal gaz pazarını genişletmesine imkan sağlamış, ayrıca buradan üretilen doğal gazın Türkiye'ye arzı, Ülkemizin doğal gaz arz güvenliğini önemli ölçüde geliştirmiştir. Akabinde, 25 Ekim 2011 tarihinde imzalanan anlaşmalar ile Şahdeniz Sahasının 2'nci aşamasından da 2018 yılından başlayarak yıllık 6 milyar metreküp gazın Türkiye'ye arzı sağlanmıştır. Bunların yanı sıra Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın söz konusu Şahdeniz Sahasındaki ve bu sahada üretilen gazı Ülkemize taşıyan Güney Kafkasya Doğal Gaz Boru Hattındaki %9 hissesi üretim aşamasından tüketim aşamasına kadar olan değer zincirinde Ülkemizin aktif rol oynaması açısından önem arz etmektedir.

Ülkemiz ile Azerbaycan arasındaki bu enerji işbirliğinin daha da geliştirilebilmesini teminen bir paket üzerinde müzakereler yürütülmüş ve 26 Mayıs 2014 tarihinde bu pakete ilişkin genel esasları düzenleyen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemine İlişkin Mutabakat Zaptı" imzalanmış bulunmaktadır. Söz konusu Mutabakat Zaptına istinaden;

1. Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi ile TANAP Doğal Gaz İletim Anonim Şirketi arasında, Şahdeniz sahasının 2'nci fazından üretilecek yıllık 6 milyar metreküp doğal gazın Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı üzerinden Ülkemize arzı için bir gaz taşıma anlaşması imzalanması,

2. Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi ile SOCAR Türkiye Petrokimya A.Ş. arasında 28 Haziran 2011 tarihinde yıllık 1,2 milyar metreküp doğal gazın tedarikine ilişkin imzalanan doğal satış anlaşmasının süresinin 31 Aralık 2021 tarihine kadar uzatılması,

3. Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi'nin TANAP Doğal Gaz İletim Anonim Şirketindeki hissesinin %20'den %30'a çıkarılması,

4. Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'na Şahdeniz sahasından ve Güney Kafkasya Boru Hattı'ndan ilave %10 hisse verilmesi,

5. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin belirleyeceği bir devlet şirketine Hazar Denizindeki Zafer-Meşal sahasından %10 hisse verilmesi,

hususları hükme bağlanmıştır.

İki ülkenin karşılıklı çıkarları açısından büyük önem arz eden bu Mutabakat Zaptı ile bir yandan iki ülkenin başta Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi olmak üzere transit boru hatlarındaki ortaklığı güçlendirilirken diğer taraftan da devlet şirketlerimizin Azerbaycan'daki üretim sahalarında daha aktif rol almaları sağlanacaktır. Özellikle Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı açısından bakıldığında dünyanın en büyük doğal gaz üretim sahalarından bir tanesi olan Şahdeniz sahasındaki hissesinin %19'a çıkmasıyla BP'den sonraki ikinci en büyük ortak olması, Ülkemiz açısından önemli bir kazanım olarak değerlendirilmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

21/7/2014

Esas No: 1/948

Karar No: 501

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 10/7/2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 16/7/2014 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna; esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanması Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24 üncü Yasama Dönemi 19/7/2014 tarihli 83 üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde, Tasarının, taraflar arasında transit boru hatlarının güçlendirilmesini ve Türk şirketlerinin Azerbaycan'daki üretim sahalarında daha aktif rol almasını teminen, 26 Mayıs 2014 tarihinde Ankara'da imzalanan Mutabakat Zaptının onaylanması uygun bulunması amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Ülkemiz ile Azerbaycan arasında birçok alanda olduğu gibi, enerji alanında da stratejik ve ekonomik önemi haiz projelerin geliştirildiği, bu kapsamda, petrol ve doğal gaz boru hatları özelinde, Ülkemizin doğu-batı enerji koridoru konsepti çerçevesinde Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı ve Bakü-Tiflis-Erzurum Doğal Gaz Boru Hattının başarılı bir şekilde inşa edilerek işletmeye alındığı,

Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi'nin hayata geçirilmesi için gerekli olan hukuki, teknik ve ticari altyapı tesisinin 26 Haziran 2012 tarihinde imzalanan anlaşmalarla oluşturulduğu,

Azerbaycan ile 2001 yılında imzalanan Hükümetlerarası Anlaşmanın, Azerbaycan'ın Şahdeniz Sahasının l'inci aşamasının geliştirilmesine ve böylelikle doğal gaz pazarını genişletmesine imkân sağladığı; ayrıca, burada üretilen doğal gazın Türkiye'ye arzının, Ülkemizin doğal gaz arz güvenliğini de önemli ölçüde geliştirdiği,

Bunların yanı sıra, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının söz konusu Şahdeniz Sahasındaki ve bu Sahada üretilen gazı ülkemize taşıyan Güney Kafkasya Doğal Gaz Boru Hattındaki yüzde 9 hissesinin, üretim aşamasından tüketim aşamasına kadar olan değer zincirinde Ülkemizin aktif rol oynaması açısından önem arz ettiği,

Ülkemiz ile Azerbaycan arasındaki bu enerji iş birliğinin daha da geliştirilebilmesini teminen bir paket üzerinde müzakerelerin yürütüldüğü ve 26 Mayıs 2014 tarihinde bu pakete ilişkin genel esasları düzenleyen Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemine İlişkin Mutabakat Zaptının imzalandığı,

Söz konusu Mutabakat Zaptına istinaden;

- Boru hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi ile TANAP Doğal Gaz İletim Anonim Şirketi arasında, Şahdeniz Sahasının 2'nci fazından üretilecek yıllık 6 milyar metreküp doğal gazın Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı üzerinden Ülkemize arzı için bir gaz taşıma anlaşması imzalanması,

- Boru hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi ile SOCAR Türkiye Petrokimya AŞ arasında 28 Haziran 2011 tarihinde yıllık 1,2 milyar metreküp doğal gazın tedarikine ilişkin imzalanan doğal gaz satış anlaşmasının süresinin 31 Aralık 2021 tarihine kadar uzatılması,

- Boru hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi'nin TANAP Doğal Gaz İletim Anonim Şirketindeki hissesinin yüzde 20'den yüzde 30'a çıkarılması,

- Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına Şahdeniz sahasından ve Güney Kafkasya Boru Hattı'ndan ilave yüzde 10 hisse verilmesi ve

- Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin belirleyeceği bir devlet şirketine Hazar Denizindeki Zafer-Meşal sahasından da yüzde 10 hisse verilmesi hususlarının hükme bağlandığı,

İki ülkenin karşılıklı çıkarları açısından büyük önem arz eden bu Mutabakat Zaptıyla bir yandan iki ülkenin başta Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi olmak üzere transit boru hatlarındaki ortaklığı güçlendirilirken diğer taraftan da devlet şirketlerimizin Azerbaycan'daki üretim sahalarında daha aktif rol almalarının sağlanacağı,

Özellikle Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı açısından bakıldığında dünyanın en büyük doğal gaz üretim sahalarından bir tanesi olan Şahdeniz Sahasındaki hissesinin yüzde 19'a çıkmasıyla, British Petroleum'dan sonraki ikinci en büyük ortak olmasının Ülkemiz açısından önemli bir kazanım olarak değerlendirildiği,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili İsmail Safi, Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Kasım Gülpınar ve İzmir Milletvekili Rıfat Sait Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Şaban Dişli</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>
İstanbul	Sakarya	İstanbul
Katip	Üye	Üye
<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>Ali Rıza Alaboyun</i>	<i>Ali Şahin</i>
İstanbul	Aksaray	Gaziantep
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Haydar Öner</i>	<i>Osman Oktay Ekşi</i>	<i>Harun Karaca</i>
Isparta	İstanbul	İstanbul

Üye
Osman Taney Korutürk
İstanbul

Üye
İsmail Safi
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Rıfat Sait
İzmir
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Osman Kahveci
Karabük
Üye
Hasan Karal
Rize

Üye
Abdullah Çalışkan
Kırşehir
Üye
Mehmet Kasım Gülpınar
Şanlıurfa
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Çiğdem Münevver Ökten
Mersin
Üye
Burhan Kayatürk
Van

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE AZERBAIJAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TRANS ANADOLU DOĞAL GAZ BORU HATTI SİSTEMİNE İLİŞKİN MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 26 Mayıs 2014 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemine İlişkin Mutabakat Zaptı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE AZERBAIJAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA TRANS ANADOLU DOĞAL GAZ BORU HATTI SİSTEMİNE İLİŞKİN MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

E. İşler

Avrupa Birliği Bakanı

M. Çavuşoğlu

Çevre ve Şehircilik Bakanı

İ. Güllüce

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

Ö. Çelik

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Işık

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

L. Elvan

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

A. İslam

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

N. Zeybekci

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

AZERBAYCAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

TRANS ANADOLU DOĞAL GAZ BORU HATTI SİSTEMİNE

İLİŞKİN

MUTABAKAT ZAPTI

İŞBU MUTABAKAT ZAPTI (“**Zapt**”) bundan böyle tek başına “**Devlet**” ve birlikte “**Devletler**” olarak anılacak:

- (1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından temsil edilen **TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ** (“**Türkiye Cumhuriyeti**”) ile
- (2) Sanayi ve Enerji Bakanlığı tarafından temsil edilen **AZERBAYCAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ** (“**Azerbaycan Cumhuriyeti**”),

arasında 26 Mayıs 2014 tarihinde akdedilip imzalanmıştır.

- (A) Türkiye Cumhuriyeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti’nin 24 Aralık 2011 tarihinde, Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi hakkında, bir proje konsorsiyumu kurulması niyetiyle bir Mutabakat Zaptı (“**MOU**”) imzalamış olmalarına ve bu proje konsorsiyumunda Mutabakat Zaptı’nın 1’inci Maddesinde tanımlandığı şekliyle Türk Katılımcıları’nın ortaklık payının %20 (yüzde yirmi) ve Mutabakat Zaptının 1’inci Maddesinde tanımlandığı şekliyle Azerbaycan Katılımcıları’nın ortaklık payının %80 (yüzde seksen) olmasına,
- (B) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti’nin 26 Haziran 2012 tarihinde “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemine İlişkin Hükümetlerarası Anlaşma” (“**HAA**”) imzalamış olmalarına,
- (C) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Trans Anatolian Gas Pipeline Company B.V.’nin 26 Haziran 2012 tarihinde HAA’nın ayrılmaz bir parçası olarak “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Trans Anatolian Gas Pipeline Company B.V Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması” (“**HGA**”) imzalamış olmalarına,
- (D) Trans Anatolian Gas Pipeline Company B.V.’nin haklarını ve yükümlülüklerini Türkiye Cumhuriyeti kanunları uyarınca kurulmuş ve varlığını sürdüren bir şirket olan TANAP Doğal Gaz İletim Anonim Şirketi’ne (“**TANAP Şirketi**”) devretmiş olmasına,
- (E) TANAP Şirketi’nin, Azerbaycan Cumhuriyeti kaynaklı veya Azerbaycan Cumhuriyeti’nden transit gelen doğal gazın, Gürcistan/Türkiye sınırından Türkiye içerisindeki çıkış noktalarına ve Türkiye’nin Yunanistan ve Bulgaristan sınırındaki ve Devletlerce mutabık kalınacak diğer çıkış noktalarına Türkiye Cumhuriyeti Toprakları üzerinden transit geçişi için Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi olarak bilinen güvenli ve verimli bir doğal gaz boru hattı sistemi geliştiriyor olmasına,
- (F) İşbu Zapt’ın tarihinde ya da yakın tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Şirketi’nin Ev Sahibi Hükümet Anlaşmasında değişiklik yapılmasına ilişkin bir anlaşma imzalamış olmalarına,
- (G) İşbu Zapt’ın tarihinde ya da yakın tarihinde, Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (“**BOTAŞ**”) ile TANAP Şirketi’nin, BOTAŞ tarafından TANAP Sisteminden doğal

gaz taşınmasına ilişkin gaz taşıma anlaşmasını imzalamış olmalarına (“**BOTAŞ GTA**”)

- (H) Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti'nin 7 Haziran 2010 tarihinde yıllık 1,2 milyar metreküp doğal gazın 2016 yılının sonuna kadar, Petkim dahil olmak üzere, Türk yerli tüketicilere satışı için BOTAŞ tarafından Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Petrol Şirketi'nin (“**SOCAR**”) Türkiye'deki bir iştirakine tedarik edilmesine ilişkin hüküm içeren bir Mutabakat Zaptı (“**MOU 2010**”) imzalamış olmalarına (“**SOCAR Türkiye için Gaz**”), MOU 2010 uyarınca, SOCAR'ın bir iştiraki olan SOCAR Türkiye Petrokimya A.Ş. (“**STPAŞ**”) ile BOTAŞ'ın 28 Haziran 2011 tarihinde yıllık 1,2 milyar metreküp doğal gazın tedarikine ilişkin bir doğal gaz satış anlaşması imzalamış olmalarına (“**STPAS-BOTAŞ GSA**”), Azerbaycan Cumhuriyeti'nin STPAS-BOTAŞ GSA'nın süresini uzatmak istemesine, BİNAEN;

DEVLETLER, AŞAĞIDAKİ HUSUSLARDA ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR:

MADDE 1

TANIMLAR VE YORUM

1.1 Tanımlar

Burada aksi belirtilmediği sürece işbu Zabıtta büyük harfle başlayan terimler HAA ve HGA'da kendilerine atfedilen aynı anlamlara sahiptir ve orada başka bir şekilde tanımlanmadıkça, aşağıda kendilerine atfedilen anlamlara sahiptir:

“**Zamanaşımı Tarihi**” 1 Haziran 2016 tarihi anlamına gelir;

“**Atanmış Kuruluş**” Türkiye Cumhuriyeti tarafından kendi mutlak takdir yetkisi dahilinde atanmış Kuruluş anlamına gelir;

“**Şah Deniz Gaz Sahası**” Hazar Denizi'nin Azerbaycan sektöründe bulunan Şah Deniz gaz sahası anlamına gelir;

“**Şah Deniz ÜPA**” muhtelif zamanlarda tadil edilebilecek, Hazar Denizinin Azerbaycan Sektöründe bulunan Şah Deniz Prospektif Alanı'nda Arama, Geliştirme ve Üretim Paylaşımı Anlaşması anlamına gelir;

“**Zafer-Meşal Gaz Sahası**” Hazar Denizi'nin Azerbaycan sektöründe bulunan Zafer-Meşal prospektif yapıları anlamına gelir.

1.2 Yorum

- 1.2.1 İşbu Zapt'ın, maddelere, bölümlere ve diğer kısımlara bölünmesi ve başlıklar eklenmesi atıf kolaylığı amacına yönelik olup, bunlar işbu Zapt'ın yapısını veya yorumunu etkilemez.
- 1.2.2 Aksi belirtilmedikçe, bir "Madde"den bahsedilirken bir rakam veya harf kullanıldığında, işbu Zapt'ın söz konusu Maddesine atıfta bulunmaktadır.
- 1.2.3 "İşbu Zapt", "bunun", "bundan sonra", "burada" ve buna benzer ifadeler, işbu Zapt'ın özel bir Maddesine veya kısmına değil, işbu Zapt'a atıfta bulunmaktadır.

1.3 Anlam

Aksi özellikle belirtilmedikçe veya içerikten aksi bir anlam çıkarılmadıkça, tekil kullanılan kelimeler çoğul, çoğul kullanılan kelimeler tekil hallerini içerir; belirli bir cinsiyet atfı içeren kelimeler tüm cinsiyetleri içerir ve "dahil" ile "dahildir" ifadeleri "bununla sınırlı olmamak üzere" anlamını da içerecek şekilde yorumlanır.

MADDE 2

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- 2.1 Azerbaycan Cumhuriyeti'nin aşağıdaki Madde 3 içerisinde yer alan yükümlülükleri:
- 2.1.1 Türkiye Cumhuriyeti'nin TANAP ile HGA Değişiklik'ini onaylaması ve icra etmesi,
- 2.1.2 BOTAŞ'ın BOTAŞ Gaz Taşıma Anlaşması'nı akdetmesi ve teslim etmesi, şartlarına bağlıdır.
- 2.2 Türkiye Cumhuriyeti, Madde 2.1'de belirtilen her bir şartın yerine getirilmesinin hemen akabinde, bu şartın yerine getirildiğini Azerbaycan Cumhuriyeti'ne yazılı olarak bildirir.

MADDE 3

AZERBAYCAN CUMHURİYETİ'NİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- 3.1 Yukarıdaki Madde 2'ye tabi olarak Azerbaycan Cumhuriyeti, bu Zapt'ın akdedilmesinin ve onaylanmasının hemen akabinde, 90 günden geç olmayacak şekilde, aşağıdaki hususları yapmayı ya da yapılmasını sağlamayı taahhüt eder:
- 3.1.1 TANAP Şirketi'ndeki yüzde otuz (%30) ortaklık payının, SOCAR'dan bir Atanmış Kuruluşa devri;

- 3.1.2 SOCAR'dan veya Şah Deniz ÜPA'sı kapsamındaki başka bir ortaklık payı sahibinden (eğer bu sahip ile anlaşılırsa), Şah Deniz Gaz Sahasındaki ve Güney Kafkasya Boru Hattındaki ve Güney Kafkasya Boru Hattının genişletilmesindeki yüzde on (%10) ortaklık payının bir Atanmış Kuruluşa devri; ve
- 3.1.3 SOCAR'dan Zafer-Meşal Gaz Sahasındaki yüzde on (%10) ortaklık payının bir Atanmış Kuruluşa devri. Bu devir Zafer-Meşal Gaz Sahasındaki katılım paylarının belirlenmesi için yapılacak üretim paylaşım anlaşmasının veya diğer anlaşma(ların) tüm taraflarca imzalanması ve yürürlüğe girmesi halinde gerçekleşecektir.

MADDE 4

SOCAR TÜRKİYE'YE GAZ TESLİMİNİN UZATILMASI

Türkiye Cumhuriyeti, SOCAR Türkiye'ye gaz tesliminin 31 Aralık 2021'e kadar uzatılmasını ve BOTAŞ'ın STPAS-BOTAŞ GSA'nın süresini 31 Aralık 2021'e kadar uzatmasını sağlamayı kabul eder.

MADDE 5

ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

İşbu Zapt hükümlerinin yorum ve uygulanmasından doğabilecek her türlü uyuşmazlık HAA'nın 12'nci Maddesi uyarınca çözümlenir.

MADDE 6

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

- 6.1. Her bir Devletin Hükümeti diğerine, işbu Zapt'ın akdedilmesini takiben, Anayasası çerçevesinde yürürlüğünü sağlamak ve uluslararası hukuk çerçevesinde bağlayıcı bir yükümlülük haline getirmek amacıyla ilgili tedbirleri gecikmeden ve uygun bir şekilde alacağını taahhüt eder.
- 6.2. İşbu Zapt, Devletlerin Zapt'ın yürürlüğe girmesi için gerekli ulusal yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girer.
- 6.3. İşbu Zapt'a Devletlerin karşılıklı mutabakatı ile değişiklik ve ilave yapılabilir. Tüm değişiklik ve ilaveler bu Zapt'ın ayrılmaz bir parçası olan ve işbu 6'ncı Madde hükümleri kapsamında yürürlüğe giren ayrı protokol(ler)le düzenlenir.

MADDE 7

YETKİLİ MAKAMLAR

Bu Anlaşmanın yürütülmesi için Devletler, müteakip yetkili makamları görevlendirirler: Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Azerbaycan Cumhuriyeti Sanayi ve Enerji Bakanlığı.

MADDE 8

FESİH

8.1 İş bu Mutabakat Zaptı:

- 8.1.1 Devletlerin yazılı olarak bu Zaptı feshetme için anlaşmaya vardıkları tarihte; veya
- 8.1.2 Yukarıda Madde 2.1'de belirtilen şartların Zamanaşımı Tarihine (ya da Devletlerin yazılı olarak belirledikleri ileri bir tarihe) kadar yerine getirilmemesi,
- durumlarından hangisi önce gerçekleşirse o tarihte feshedilir.

26 Mayıs 2014 tarihinde Ankara'da Türkçe, Azerice ve İngilizce iki (2) asıl nüsha halinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olacak şekilde imzalanmıştır. Yorum farklılığı olması durumunda İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ
ADINA

Taner YILDIZ
Türkiye Cumhuriyeti
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

AZERBAJCAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ
ADINA

Natig ALIYEV
Azerbaycan Cumhuriyeti
Sanayi ve Enerji Bakanı

